

**FAKULTA
INFORMAČNÍCH
TECHNOLOGIÍ
ČVUT V PRAZE**

NI-KOP

Exaktní a heuristická řešení konstruktivního problému batohu

Petr Pondělík

Fakulta informačních technologií Českého vysokého učení technického v Praze,
Thákurova 9, 160 00 Praha 6
pondepe1@fit.cvut.cz

1 Specifikace úlohy

(plná verze dostupná na: [Zadání Moodle](#))

Jsou dány sady instancí (známe jejich optimální řešení) konstruktivní verze optimalizačního 0/1 problému batohu, a to:

- sada NK náhodně vygenerovaných instancí pro $n = 4, 10, 15, 20, 22, 25, 27, 30, 32, 35, 37, 40$
- sady ZKC a ZKW ve stejném rozsahu n , o jejichž generování není nic známo

Naprogramujte řešení konstruktivní verze problému batohu:

- hrubou silou
- metodou větví a hranic
- metodou dynamického programování (dekompozice podle kapacity nebo podle cen),
- jednoduchou greedy heuristikou
- modifikací této heuristiky (redux)
- FPTAS algoritmem

Na zkušebních instancích experimentálně vyhodnoťte závislost výpočetního času a u všech heuristických algoritmů také relativní chyby (průměrné i maximální) na velikosti instance. Provedte testování na všech sadách instancí (NK, ZKC, ZKW). Jednotlivé sady instancí vyhodnocujte zvlášť. Pozorujte rozdíly mezi nimi.

2 Varianty řešení

V základu problému batohu máme zadány následující proměnné:

- celé číslo n (počet věcí)
- celé číslo M (kapacita batohu)
- konečná množina $V = \{v_1, v_2, \dots, v_n\}$ (hmotnosti věcí)
- konečná množina $C = \{c_1, c_2, \dots, c_n\}$ (ceny věcí)

V konstruktivní verzi optimalizačního 0/1 problému batohu hledáme množinu $X = \{x_1, x_2, \dots, x_n\}$ (konfigurace) kde každé $x_i \in \{0, 1\}$ tak, aby platila nerovnost $\sum_{i=1}^n x_i v_i \leq M$ (omezení) a suma $\sum_{i=1}^n x_i c_i$ byla maximální (optimalizační kritérium).

2.1 BruteForce

2.1.1 Rozbor řešení

Pro nalezení optimálního řešení vyhodnotíme všechny konfigurace problému. V případě nalezení lepšího řešení aktualizujeme stávající optimum. Vzhledem k definici množiny X , představující množinu konfigurací, je složitost této varianty řešení 2^n .

2.1.2 Postup řešení

Strom konfigurací rekurentně procházíme celý, během průchodu jsou zaznamenávány volby x_i a v případě nalezení lepšího řešení je aktualizováno aktuální optimum. Aktualizace optimálního řešení probíhá pouze v případě, že konfigurace splňuje podmínku $\sum_{i=1}^n x_i c_i > C_{opt}$ či obě podmínky $\sum_{i=1}^n x_i c_i = C_{opt}$ a $\sum_{i=1}^n x_i v_i < M_{opt}$, kde C_{opt} , resp. M_{opt} jsou cena, resp. hmotnost aktuálního optimálního řešení.

2.1.3 Kostra algoritmu

```
# Globálně dostupná proměnná opt (defaultně nulová cena, nekonečná hmotnost)

# První krok rekurze
vyhodnotInstanci():
    zpracujStav(uroven = 1, prvni predmet nepridan, konfigurace = [])
    zpracujStav(uroven = 1, prvni predmet pridan, konfigurace = [])
    return optimalni reseni

zpracujStav(uroven, stav, konfigurace):
    konfigurace.append(stav.x)
    if uroven >= n:
        updatujOptimum(stav, konfigurace)
        return
    zpracujStav(uroven++, predmet nepridan, konfigurace.add(True))
    konfigurace.pop()
    zpracujStav(uroven++, predmet pridan, konfigurace.add(False))
    konfigurace.pop()

updatujOptimum(stav, konfigurace):
    if (
        stav.hmotnost < M and (
            stav.cena > opt.cena or ( stav.cena == opt.cena and stav.hmotnost < opt.hmotnost)
        )
    ):
        updatuj optimalni reseni aktualnim stavem a konfiguraci
```

2.2 Branch&Bound

2.2.1 Rozbor řešení

Řešení problému je možné optimalizovat prořezáváním stavového prostoru. Pro dosažení rozumné optimalizace je nutné prořezávat prostor jak shora (překročení kapacity batohu), tak zdola (stávající řešení nemůže být lepší než nejlepší dosud nalezené). Asymptotická složitost řešení je stále $O(2^n)$.

2.2.2 Postup řešení

Ořezávání shora je implementováno testováním podmínky na aktuální hmotnost v každém rekurentním volání. Ořezávání zdola je implementováno tes-

továním, zda v dané větvi rekurze potenciálně lze dosáhnout lepšího řešení, než je aktuální optimální řešení. Testování spočívá v přičtení sumy cen všech zbývajících předmětů k ceně aktuálního stavu a její srovnání s cenou aktuálně nejlepšího řešení.

2.2.3 Kostra algoritmu

```
# Globálně dostupná proměnná opt (defaultně nulová cena, nekonečná hmotnost)
vyhodnotInstanci():
    zpracujStav(uroven = 1, prvni predmet nepridan, konfigurace = [])
    zpracujStav(uroven = 1, prvni predmet pridan, konfigurace = [])
    return optimalni reseni

zpracujStav(uroven, stav, konfigurace):
    konfigurace.append(stav.x)
    if stav.hmotnost > M: return
    if not potencialneLepsi(uroven, stav): return
    if uroven >= n:
        updatujOptimum(stav, konfigurace)
        return
    zpracujStav(uroven++, predmet nepridan, konfigurace.add(True))
    konfigurace.pop()
    zpracujStav(uroven++, predmet pridan, konfigurace.add(False))
    konfigurace.pop()

potencialneLepsi(uroven, stav):
    ziskej zbyvajici predmety dle urovne
    pCena = stav.cena + suma cen zbyvajicich predmetu
    pHmotnost = stav.hmotnost + suma cen zbyvajicich predmetu
    return pCena > opt.cena or (pCena == opt.cena and pHmotnost < opt.hmotnost)

updatujOptimum(stav, konfigurace):
    if (
        stav.hmotnost < M and (
            stav.cena > opt.cena or (stav.cena == opt.cena and stav.hmotnost < opt.hmotnost)
        )
    ):
        updatuj optimalni reseni aktualnim stavem a konfiguraci
```

2.3 Greedy heuristika

2.3.1 Rozbor řešení

Greedy heuristika staví na plnění batohu předměty v sestupném pořadí dle poměru $\frac{cena}{hmotnost}$. Nevýhodou je, že její chyba není shora omezena.

2.3.2 Postup řešení

Pro instanci o vel. n je definována konfigurace $\{x_1 = 0, \dots, x_n = 0\}$. Předměty jsou seřazeny dle poměru $\frac{cena}{hmotnost}$. Následně jsou iterovány a dokud řešení po zahrnutí předmětu nepřekročí kapacitu M , je předmět přidán do řešení. V případě přidání i -tého předmětu je v konfiguraci nastavena hodnota $x_i = 1$ a cena řešení je inkrementována o jeho hmotnost.

2.3.3 Kostra algoritmu

```
solution # Globální proměnná (defaultně nulová cena a hmotnost)
X = [0, ..., 0] # Pole o velikosti instance
for item in items:
    if solution.weight + item.weight <= M:
        solution.cost += item.cost
        solution.weight += item.weight
        X[item.inx] = 1
```

2.4 Greedy heuristika (redux)

2.4.1 Rozbor řešení

Cena řešení nalezeného pomocí základní greedy heuristiky je porovnána s cenou řešení, které se skládá z jediné věci, a to nejčennější takové, že se do batohu vejde. Lepší z této dvojice je pak finálním řešením. Chyba heuristiky je shora omezena na 50 %.

2.4.2 Postup řešení

Stejný jako v případě základní heuristiky. Navíc je vyhledána druhá varianta řešení (viz rozbor) a výsledkem je lepší z nalezených řešení.

2.4.3 Kostra algoritmu

```
solution, solutionRedux # Globální proměnné (defaultně nulová cena a hmotnost)
X = [0, ..., 0], XRedux = [0, ..., 0] # Pole o velikosti instance
findBasicSolution() # viz předchozí heuristika
reduxSolutionInx = -1
for item in items:
    if item.weight <= self.M and item.cost > solutionRedux.cost:
        solutionRedux.weight = item.weight
        solutionRedux.cost = item.cost
        reduxSolutionInx = item.inx
XRedux[reduxSolutionInx] = 1
return betterSolution(solution, solutionRedux)
```

2.5 Dynamické programování

2.5.1 Rozbor řešení

Dynamické programování (DP) využívá dekompozici instance problému. Řešení podproblémů vzniklých dekompozicí jsou ukládána do paměti a znovupoužita v případě potřeby řešit již známý podproblém. DP tedy převádí časovou složitost na složitost paměťovou.

Pro řešení problému batohu pomocí DP lze využít dekompozici dle váhy či ceny. V případě dekompozice dle ceny pak hledáme řešení inverzního problému batohu. Tedy pro daný počet předmětů n a cenu C hledáme konfiguraci $X = \{x_1, x_2, \dots, x_n\}$ takovou, aby $\sum_{i=1}^n x_i c_i = C$ (omezení) a suma $\sum_{i=1}^n x_i w_i$ byla minimální (optimalizační kritérium).

Velikost potřebné paměti je $n \sum_{i=1}^n c_i$. Každý prvek lze spočítat v konstantním čase. Nechť $C_M = \max\{c_1, c_2, \dots, c_n\}$. Pak $\sum_{i=1}^n c_i \leq n C_M$. Asymptotická složitost této varianty je tedy $O(n^2 C_M)$. Parametr C_M nezávisí na velikosti instance, tudíž se jedná o pseudopolynomiální algoritmus.

2.5.2 Postup řešení

Využita je dekompozice dle ceny. DP je vyřešeno iterativně. Alokována je tabulka **memory** hmotností (hodnoty ∞) o velikosti $(n+1)(C_{sum}+1)$, kde $C_{sum} = \sum_{i=1}^n c_i$. Z optimalizačního důvodu jsou ceny předmětů s hmotností přesahující M nastaveny na 0 (nižší C_{sum}). Definujeme $memory[0][0] = 0$.

Následně jsou řešeny postupně rostoucí podproblémy o n' prvcích z množiny $\{1, \dots, n\}$ plnění batohu tak, aby $\sum_{i=1}^{n'} x_i c_i = C$ (omezení) a suma $\sum_{i=1}^{n'} x_i w_i$ byla minimální. Opakující se podproblémy nejsou opakovaně počítány, ale je využíváno již vyřešených podproblémů. Minimální váha, pomocí které lze dosáhnout ceny c pro instanci o $i+1$ prvních předmětech, je získána vztahem $memory[c][i+1] = \min(memory[c][i], memory[c - c_{i+1}][i] + w_i)$. Tedy zkoumáme, odkud jsme na aktuální pole tabulky mohli přistoupit v případě, že nový předmět nepřidáme ($memory[c][i]$), či přidáme ($memory[c - c_{i+1}][i] + w_i$) a vybíráme hodnotu s nižší hmotností.

Výslednou cenu C_{res} nalezneme jako maximální řádkový index c prvku posledního sloupce tabulky, jehož váha je $\leq M$. Konstrukce konfigurace řešení získáme pomocí backtrackingu z pozice ceny C_{res} . Vycházíme ze souřadnic optimálního řešení a postupně zmenšujeme řešený problém odebíráním předmětů. Pokud se při zmenšení problému nezmění minimální hmotnost (porovnání $memory[c][i] = memory[c][i-1]$), předmět nepatří do konfigurace řešení.

2.5.3 Kostra algoritmu

```
# Globální proměnné
n, M, C, W, cSum, solution
memory = [[inf for i in {0, ..., n+1}] for j in {0, ..., cSum+1}]
memory[0][0] = 0
for i in {1, ..., n+1}:
    for cost in C:
        memory[cost][i+1] = min(memory[cost][i], memory[cost - C[i+1]][i] + W[i])

findSolution(memory):
    return memory[c,n], kde memory[c,n] <= M a c je maximalni

findSolutionConf(memory, cost):
    conf = [0 for i in {0, ..., n}]
    actualCost, actualItem = cost, n
    for i in {1, n + 1}:
        originItem, originCost = actualItem-1, actualCost
        originWeight = self.memory[actualCost][originItem]
        actualWeight = self.memory[actualCost][actualItem]
        if actualWeight != originWeight:
            originCost = actualCost - C[n-i]
            conf[n-i] = 1
            actualCost, actualItem = originCost, originItem
    return conf

solution.cost = findSolution(memory)
solution.configuration = findSolutionConf(memory, solution.cost)

return solution
```

2.6 FPTAS algoritmus

2.6.1 Rozbor řešení

Tento aproximativní algoritmus staví nad exaktním pseudopolynomiálním algoritmem pro řešení problému se složitostí $O(n^2 C_M)$, v našem případě se jedná o řešení problému batohu pomocí DP za využití dekompozice dle ceny.

Algoritmu je zadána požadovaná maximální relativní chyba ϵ . Na základě ϵ je určena konstanta $k = \frac{\epsilon C_M}{n}$ sloužící pro redukci součtu cen, a tedy pro zmenšení paměťového prostoru. Redukované ceny jsou získány vztahem $c'_i = \lfloor \frac{c_i}{k} \rfloor$ pro $\forall i \in \{1, \dots, n\}$.

Finální řešení je založeno na řešení instance $\{n, M, c'_1, \dots, c'_n, w_1, \dots, w_n\}$ získaném pomocí DP s dekompozicí dle ceny.

2.6.2 Postup řešení

Nejprve z důvodu optimalizace nastavíme nulovou cenu předmětům, jejichž hmotnost překračuje M , počet takto zredukovaných cen označíme $n_{reduced}$.

Vytvoříme zjednodušený model problému na základě zadané maximální relativní chyby ϵ . Tedy získáme konstantu $k = \frac{\epsilon C_M}{n - n_{reduced}}$ (k neovlivní předměty, jejichž cena byla redukována na 0). Následně získáme ceny c'_i dle postupu z rozboru.

Pomocí DP získáme konfiguraci $x_1, \dots, x_n$ řešení zjednodušené instance $\{n, M, c'_1, \dots, c'_n, w_1, \dots, w_n\}$. Cenu řešení získáme jako $\sum_{i=1}^n x_i c_i$.

2.6.3 Kostra algoritmu

```
solution, eps, n, C, maxC W, nReduced # Globální proměnné

k = (eps * maxC)/(n - nReduced)
reducedC = [int(c/k) for c in C]
sumC = sum(reducedC)
memory = [[inf for i in {0, ..., n+1}] for j in {0, ..., sumC+1}]
memory[0][0] = 0

# DP nad zjednodušeným modelem
configuration = solveInstanceByDP(memory, reducedC, sumC)
solution.configuration = configuration
solution.cost = sum([configuration[i] * C[i] for i in {0, ..., n-1}])

return solution
```

n	BF	BF max	B&B	B&B max	DP	DP max	Redux	Redux max
4	0,007	2	0,001	0,001	8,179	20	0,001	1
10	4,573	5	0,401	2	55,309	100	0,001	1
15	128,107	170	2,999	19	128,352	214	0,001	1
20	4241,569	5075	23,533	287	269,604	439	0,001	0,001
22	16682,322	18015	66,750	1032	329,721	505	0,001	1

Tabulka 1: CPU časy dle velikosti instance (sada NK)

3 Naměřené výsledky

3.1 Specifikace platformy

Procesor: Intel Core i5-10210U, 1.6 GHz (TurboBoost 4.2 GHz)

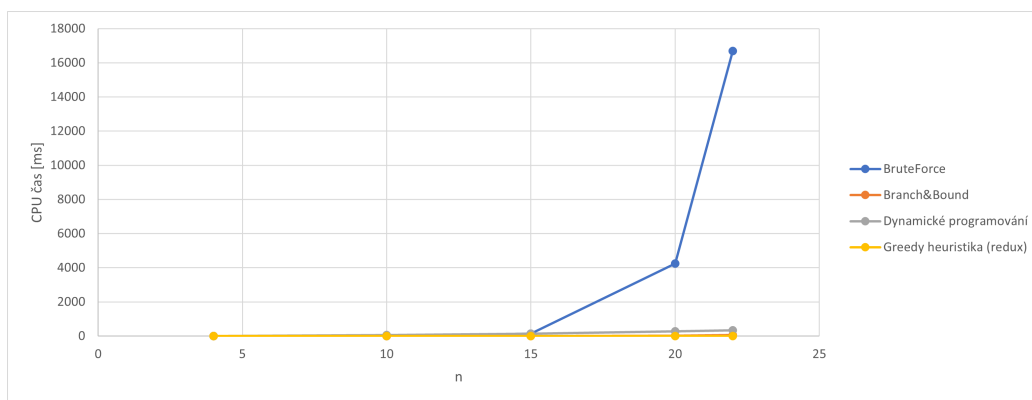
Operační systém: Kubuntu 20.04.1 LTS

Programovací jazyk: Python 3.8

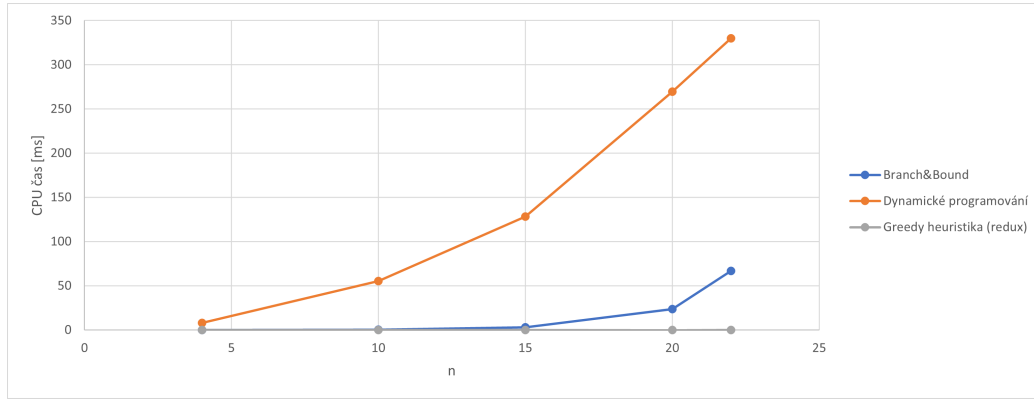
3.2 Sada NK

3.2.1 Závislost CPU času na velikosti instance

Naměřené hodnoty reprezentují průměrný a maximální CPU čas potřebný k vyřešení jedné instance problému v milisekundách. Naměřené údaje jsou k dispozici v tabulce 1. Závislosti jsou vizualizovány v grafech 1, 2, 3 a 4.

Obrázek 1: Závislost průměrného CPU času na n (sada NK)

Obrázek 2: Závislost průměrného CPU času (bez BruteForce) na n (sada NK)

n	Greedy	Greedy max	Greedy redux	Greedy redux max
4	1,453	35,919	1,219	35,919
10	1,304	53,145	1,044	16,421
15	0,968	23,683	0,926	23,683
20	0,860	43,005	0,774	13,556
22	0,779	40,385	0,663	13,181

Tabulka 2: Relativní chyby greedy heuristik (sada NK)

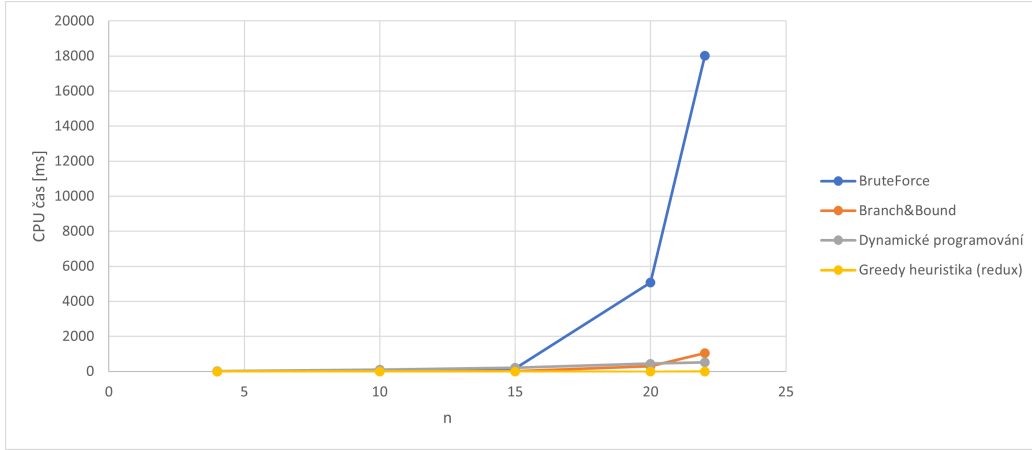
3.2.2 Relativní chyby greedy heuristik

Relativní chyba obou heuristik pro instanci problému I byla získána vztahem $err_I = 1 - \frac{APR(I)}{OPT(I)}$, kde $APR(I)$ reprezentuje cenu řešení instance I získaného heuristikou a $OPT(I)$ cenu optimálního řešení instance I . Naměřené údaje jsou k dispozici v tabulce 2. Závislosti jsou vizualizovány v grafech 5 a 6.

3.2.3 CPU čas a chyby algoritmu FPTAS

Naměřené hodnoty CPU času reprezentují průměrný a maximální CPU čas potřebný k vyřešení jedné instance problému v milisekundách. Pro účely měření byly zvoleny tři různé hodnoty n , pro něž byla pozorována závislost CPU času na ϵ . Naměřené údaje jsou k dispozici v tabulce 3. Závislosti CPU času jsou vizualizovány v grafech 7 a 8.

Hodnoty reálné maximální chyby err_{real} , resp. předpokládané maximální

Obrázek 3: Závislost maximálního CPU času na n (sada NK)

chyby err_{upper} pro sadu instancí o velikosti n s požadovanou maximální relativní chybou ϵ byly získány vztahem $err_{real} = \max \forall I \{|OPT(I) - APR(I)|\}$, resp. $err_{upper} = \epsilon \cdot OPT(I_{inx})$, kde inx představuje id instance s maximální reálnou chybou. Naměřené údaje jsou k dispozici v tabulce 4. Závislosti reálné chyby FPTAS algoritmu jsou vizualizovány v grafu 9. Srovnání reálné a maximální předpokládané chyby algoritmu FPTAS je k dispozici v grafu 10.

3.3 Sada ZKC

3.3.1 Závislost CPU času na velikosti instance

Naměřené údaje jsou k dispozici v tabulce 5. Závislosti jsou vizualizovány v grafech 11, 12, 13 a 14.

3.3.2 Relativní chyby greedy heuristik

Naměřené údaje jsou k dispozici v tabulce 6. Závislosti jsou vizualizovány v grafech 15 a 16.

3.3.3 CPU čas a chyby algoritmu FPTAS

Naměřené hodnoty CPU času jsou k dispozici v tabulce 7. Závislosti CPU času jsou vizualizovány v grafech 17 a 18. Naměřené hodnoty chyb jsou k dispozici v tabulce 8. Závislosti reálné chyby FPTAS algoritmu jsou vizualizová-

ϵ	n=15	n=15 (max)	n=20	n=20 (max)	n=22	n=22 (max)
0,1	8,215	15	19,615	29	25,740	41
0,2	4,168	7	9,931	16	12,901	21
0,3	2,805	5	6,656	12	8,629	14
0,4	2,106	4	4,995	8	6,515	14
0,5	1,763	3	3,985	7	5,594	15
0,6	1,436	3	3,315	7	4,591	8
0,7	1,085	2	2,851	6	3,921	7
0,8	0,951	2	2,498	5	3,437	6
0,9	0,925	2	2,146	4	3,071	6

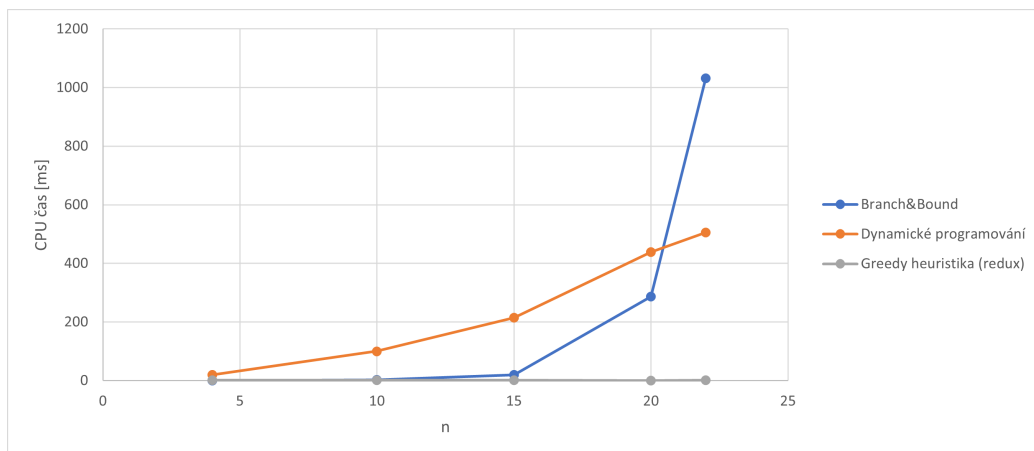
Tabulka 3: CPU časy algoritmus FPTAS v závislosti na ϵ (sada NK)

ϵ	n=15	n=15 (předpoklad)	n=20	n=20 (předpoklad)	n=22	n=22 (předpoklad)
0,1	16	1051,700	10	515,200	17	658
0,2	31	2711,200	22	2538,800	30	6154,800
0,3	55	3256,200	153	1138,800	33	6969,900
0,4	281	1734,800	153	1518,400	59	5471,200
0,5	339	2573,500	149	1898	179	2024,500
0,6	339	3088,200	153	2277,600	169	2128,800
0,7	339	3602,900	249	3975,300	179	2834,300
0,8	281	3469,600	153	3036,800	275	3239,200
0,9	339	4632,300	249	5111,100	275	3644,100

Tabulka 4: Maximální reálné a předpokládané chyby algoritmu FPTAS v závislosti na ϵ (sada NK)

n	BF	BF max	B&B	B&B max	DP	DP max	Redux	Redux max
4	0,001	0,001	0,001	0,001	11,178	18	0,001	0,001
10	4,903	11	1,551	3	66,937	99	0,001	0,001
15	128,865	147	26,685	52	149,499	218	0,001	0,001
20	4296,931	6207	585,058	1318	305,567	436	0,001	0,001
22	16745,207	18387	1914,046	4056	376,424	541	0,001	0,001

Tabulka 5: CPU časy dle velikosti instance (sada ZKC)

Obrázek 4: Závislost maximálního CPU času (bez BruteForce) na n (sada NK)

n	Greedy	Greedy max	Greedy redux	Greedy redux max
4	12,940	49,030	12,430	43,088
10	9,023	24,958	9,023	24,958
15	6,140	15,486	6,140	15,486
20	4,991	11,174	4,991	11,174
22	4,267	10,232	4,267	10,232

Tabulka 6: Relativní chyby greedy heuristik (sada ZKC)

ny v grafu 19. Srovnání reálné a maximální předpokládané chyby algoritmu FPTAS je k dispozici v grafu 20.

3.4 Sada ZKW

3.4.1 Závislost CPU času na velikosti instance

Naměřené údaje jsou k dispozici v tabulce 9. Závislosti jsou vizualizovány v grafech 21, 22, 23 a 24.

ϵ	n=15	n=15 (max)	n=20	n=20 (max)	n=22	n=22 (max)
0,1	10,192	16	23,464	34	29,930	39
0,2	5,208	8	11,869	19	14,975	32
0,3	3,539	7	8,167	35	10,019	14
0,4	2,774	4	5,825	13	7,518	11
0,5	2,122	4	4,514	6	6,046	10,001
0,6	1,958	3	3,778	6	5,018	9
0,7	1,661	3	3,168	5	4,251	7
0,8	1,210	2	2,965	9	3,790	5
0,9	1,027	2	2,541	5	3,301	7

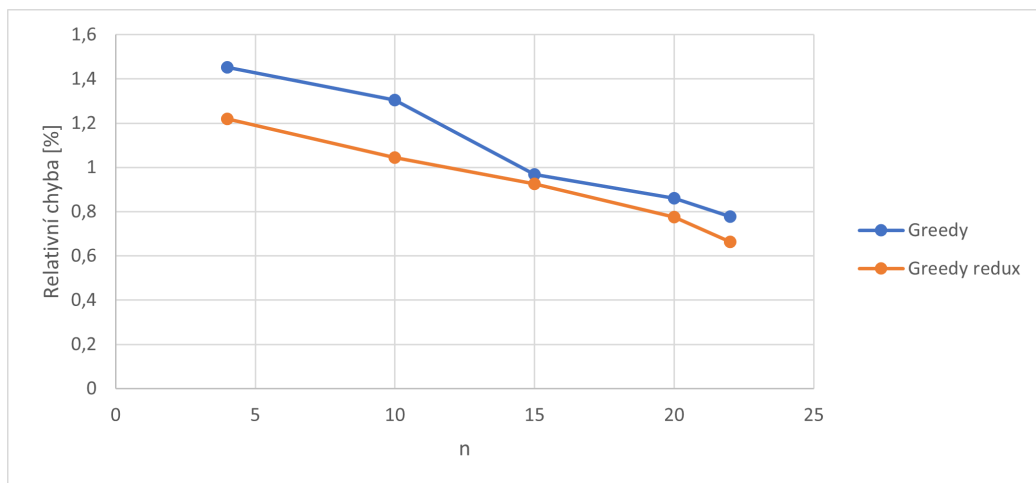
Tabulka 7: CPU časy algoritmus FPTAS v závislosti na ϵ (sada ZKC)

ϵ	n=15	n=15 (předpoklad)	n=20	n=20 (předpoklad)	n=22	n=22 (předpoklad)
0,1	24	1361,700	21	1728,800	22	1900,800
0,2	58	2669,200	40	3473,400	41	3635,400
0,3	76	4600,800	58	5037,300	56	6203,400
0,4	95	5752	80	7744	73	7669,600
0,5	114	7091	115	7716,500	84	10244
0,6	137	7878,600	106	10820,400	91	11479,200
0,7	262	9751	246	13005,300	97	12247,900
0,8	312	9704	304	14772,800	142	18288,800
0,9	405	12574,800	299	17987,400	267	18257,400

Tabulka 8: Maximální reálné a předpokládané chyby algoritmu FPTAS v závislosti na ϵ (sada ZKC)

n	BF	BF max	B&B	B&B max	DP	DP max	Redux	Redux max
4	0,003	2	0,001	1	19,741	595	0,001	0,001
10	4,093	5	0,319	4	68,516	1267	0,001	0,001
15	127,344	135	1,604	61	103,989	313	0,001	0,001
20	4142,649	4845	2,463	29	159,615	411	0,001	0,001
22	16832,565	17792	6,241	227	216,236	2077	0,001	0,001

Tabulka 9: CPU časy dle velikosti instance (sada ZKW)

Obrázek 5: Průměrná relativní chyba heuristik (sada NK)

n	Greedy	Greedy max	Greedy redux	Greedy redux max
4	34,446	99,422	0,001	0,001
10	23,776	98,090	0,152	9,303
15	19,691	91,190	0,153	7,515
20	19,641	87,070	0,266	10,455
22	23,562	98,686	0,260	8,831

Tabulka 10: Relativní chyby greedy heuristik (sada ZKW)

3.4.2 Relativní chyby greedy heuristik

Naměřené údaje jsou k dispozici v tabulce 10. Závislosti jsou vizualizovány v grafech 25 a 26.

3.4.3 CPU čas a chyby algoritmu FPTAS

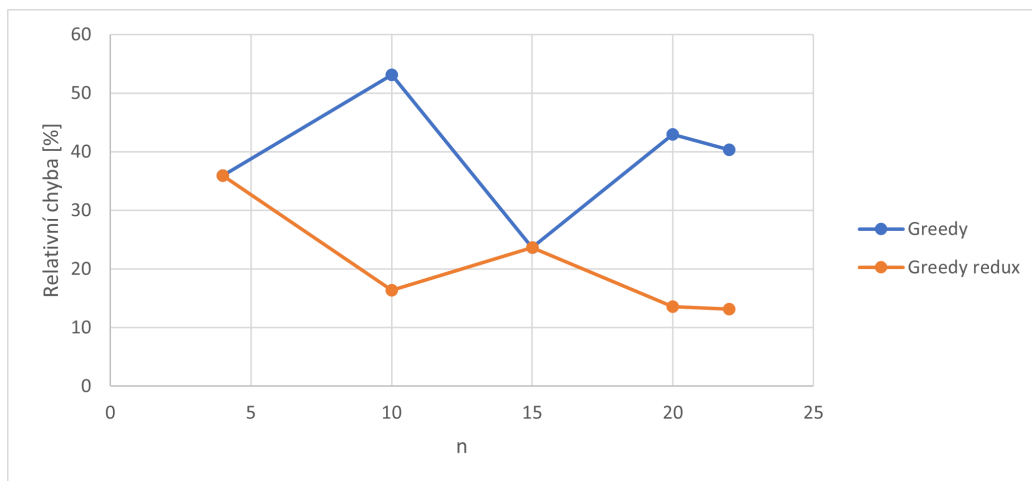
Naměřené hodnoty CPU času jsou k dispozici v tabulce 11. Závislosti CPU času jsou vizualizovány v grafech 27 a 28. Naměřené hodnoty chyb jsou k dispozici v tabulce 12. Závislosti reálné chyby FPTAS algoritmu jsou vizualizovány v grafu 29. Srovnání reálné a maximální předpokládané chyby algoritmu FPTAS je k dispozici v grafu 30.

ϵ	n=15	n=15 (max)	n=20	n=20 (max)	n=22	n=22 (max)
0,1	2,139	8	3,147	11	3,726	16
0,2	1,006	3	1,615	6	1,840	8
0,3	0,617	2	1,004	4	1,194	5
0,4	0,500	2	0,771	3	0,903	4
0,5	0,431	1	0,623	2	0,747	3
0,6	0,383	1	0,476	2	0,608	3
0,7	0,323	1	0,381	2	0,481	2
0,8	0,240	1	0,312	1	0,409	2
0,9	0,128	1	0,281	1	0,342	2

Tabulka 11: CPU časy algoritmus FPTAS v závislosti na ϵ (sada ZKC)

ϵ	n=15	n=15 (předpoklad)	n=20	n=20 (předpoklad)	n=22	n=22 (předpoklad)
0,1	65	664,800	109	414,500	22	672,400
0,2	507	2799,800	128	1450	63	830,800
0,3	731	3421,800	205	629,100	183	3325,200
0,4	731	4562,400	173	1861,200	201	1389,600
0,5	731	5703	268	3361	183	5542
0,6	731	6843,600	268	4033,200	201	2084,400
0,7	1146	7564,900	724	1723,400	350	2834,300
0,8	803	6473,600	804	6521,600	701	3239,200
0,9	1146	9726,300	764	8974,800	1140	11349

Tabulka 12: Maximální reálné a předpokládané chyby algoritmu FPTAS v závislosti na ϵ (sada ZKW)

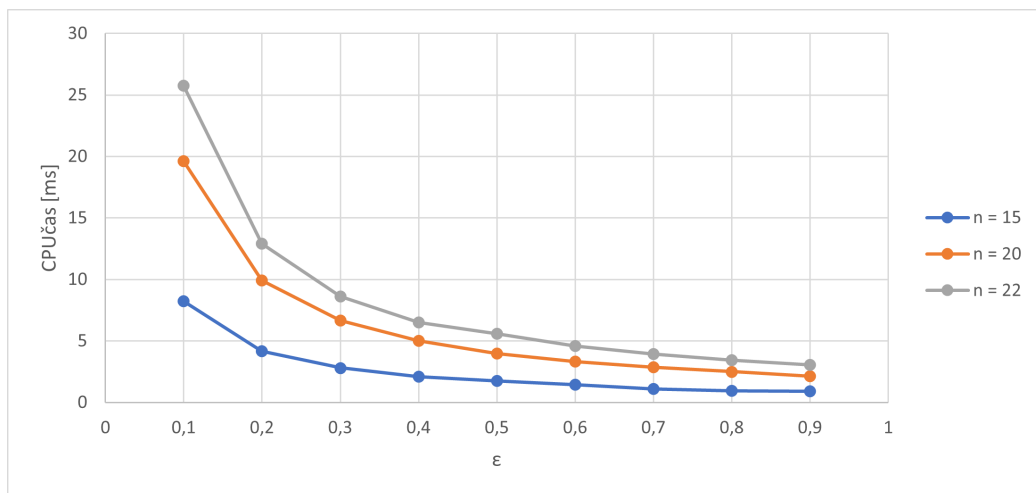
Obrázek 6: Maximální relativní chyba heuristik (sada NK)

4 Zhodnocení naměřených výsledků

Z naměřených dat můžeme pozorovat, že CPU čas metod BruteForce i B&B má v závislosti na velikosti instance exponenciální tendenci růstu na všech datových sadách. Růst CPU času metody BruteForce je ve všech případech výrazně rychlejší. Nejpomaleji roste CPU čas metody B&B na datové sadě ZKW. Průměrný CPU čas DP na sadách NK a ZKW a maximální CPU čas DP na ZKW je vyšší než v případě B&B. Greedy heuristika ve srovnání s ostatními metodami roste velmi pomalu.

Můžeme pozorovat, že relativní chyba redux heuristiky je shora omezena relativní chybou základní greedy heuristiky. Na sadách NK a ZKC lze pozorovat, že relativní chyba má s rostoucí velikostí instance tendenci klesat. V případě sady ZKW se chyba základní greedy heuristiky pro instance o velikosti 22 mírně zvýšila. Zároveň lze pozorovat vysokou chybovost základní greedy heuristiky na sadě ZKW. Maximální chyba základní heuristiky překročila hranici 50 % relativní chyby také při měření maximální rel. chyby nad sadou NK. Redux heuristika dle očekávání tuto hranici při žádném z měření nepřekročila. Nejmenší rozdíl mezi heuristikami lze pozorovat při měření nad sadou ZKC, výrazný rozdíl je pak vidět při měření nad sadou ZKW.

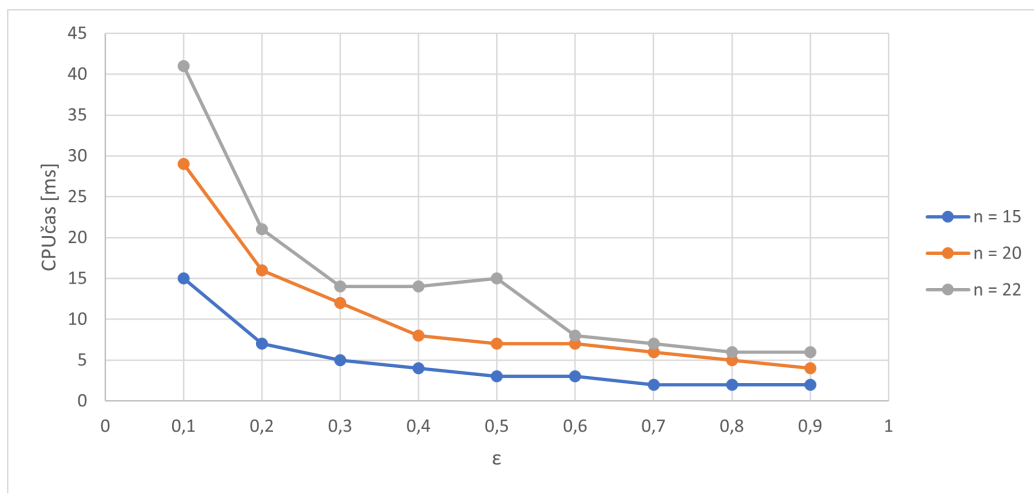
Dále lze pozorovat závislost mezi CPU časem algoritmu FPTAS a maximální povolenou relativní chybou ϵ . S menší povolenou chybou CPU čas roste. Trend růstu přitom připomíná exponenciálu. Nejméně stabilní bylo

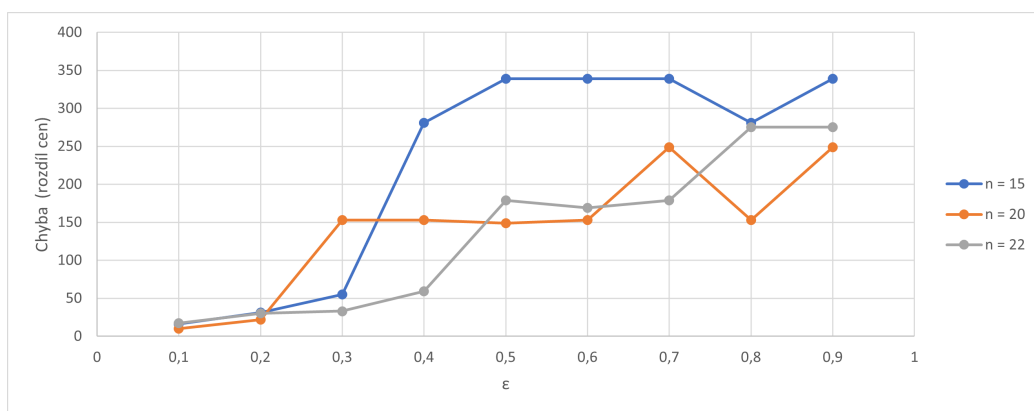
Obrázek 7: Závislost průměrného CPU času FPTAS na ϵ (sada NK)

měření maximální chyby nad sadou ZKC.

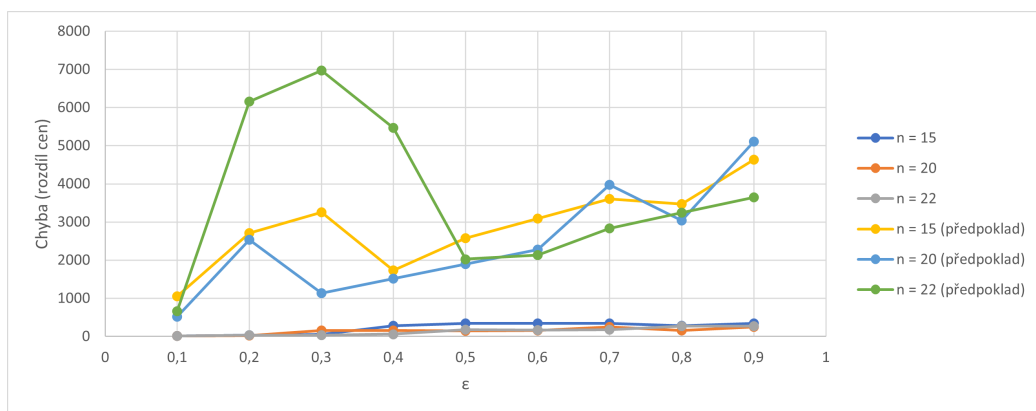
Můžeme pozorovat rostoucí reálnou chybu FPTAS algoritmu při zvyšujícím se ϵ . Při srovnání naměřené reálné chyby s předpokládanou maximální chybou jsou naměřené chyby dle očekávání shora omezeny předpokládaným maximem. Nejméně stabilní bylo měření maximální reálné chyby nad sadou ZKW, kde se naměřené hodnoty také nejvíce blížily předpokládanému maximu.

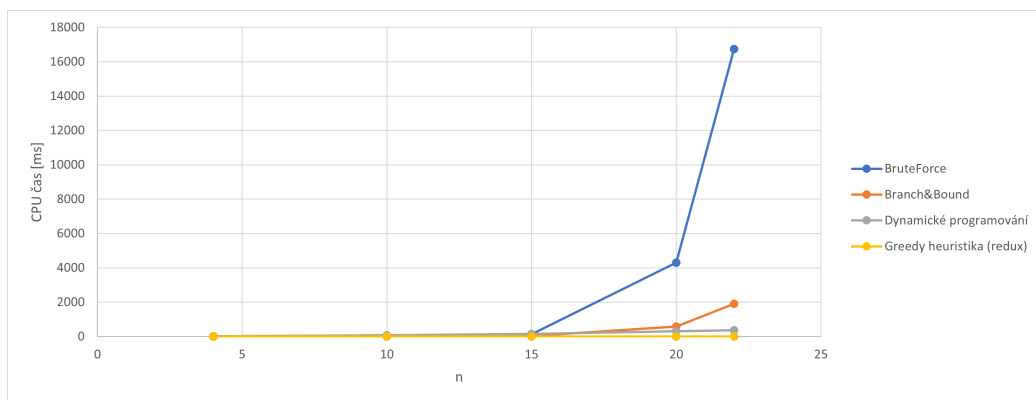
Obrázek 8: Závislost maximálního CPU času FPTAS na ϵ (sada NK)

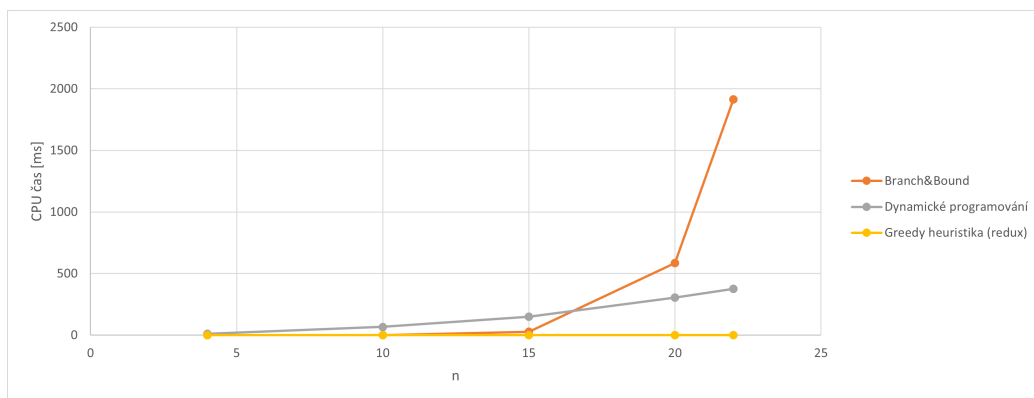
Obrázek 9: Závislost maximální reálné chyby FPTAS na ϵ (sada NK)

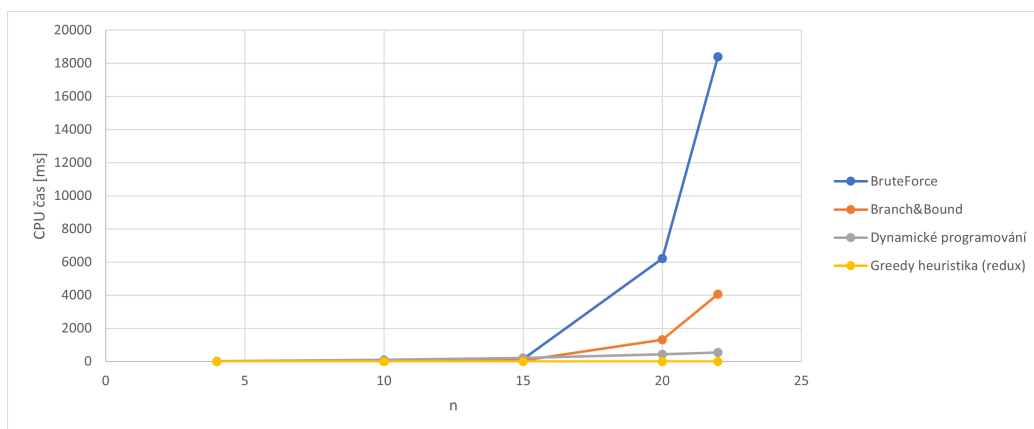
Obrázek 10: Srovnání maximální reálné chyby FPTAS s předpokládanou horní mezí v závislosti na ϵ (sada NK)

Obrázek 11: Závislost průměrného CPU času na n (sada ZKC)

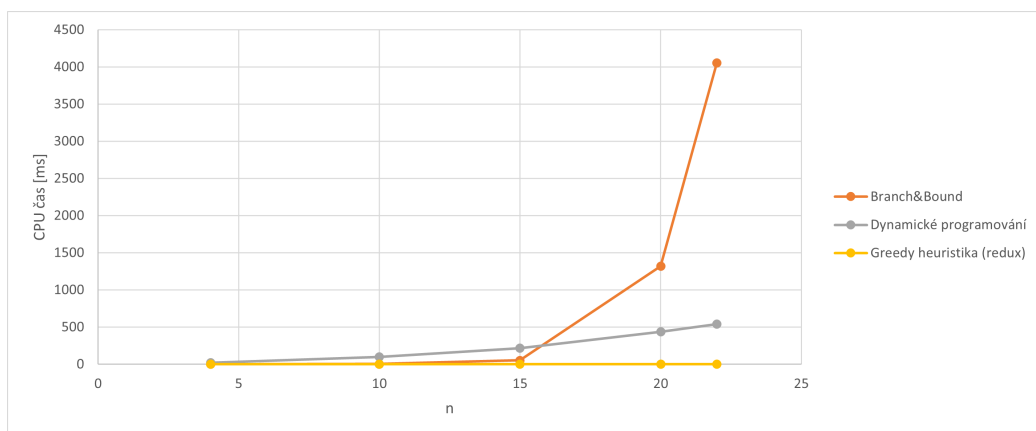

Obrázek 12: Závislost průměrného CPU času (bez BruteForce) na n (sada ZKC)

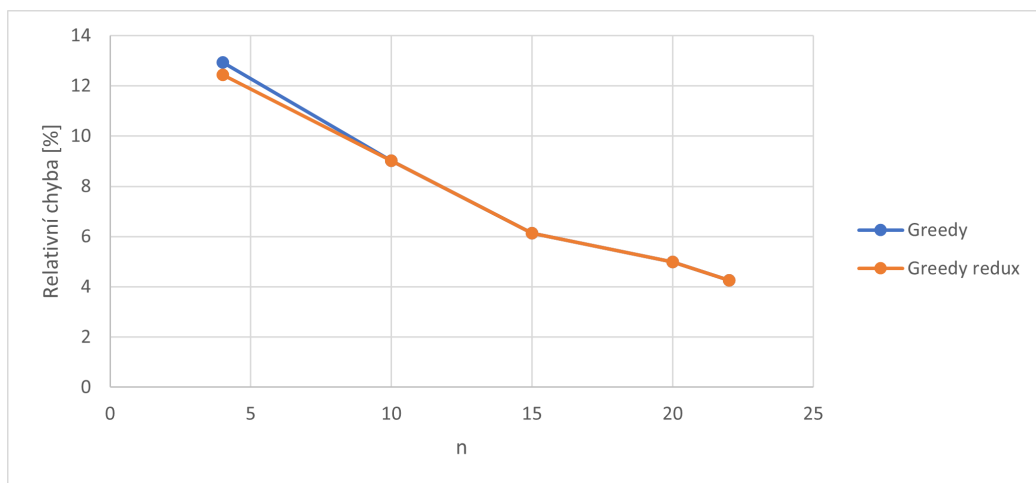

Obrázek 13: Závislost maximálního CPU času na n (sada ZKC)

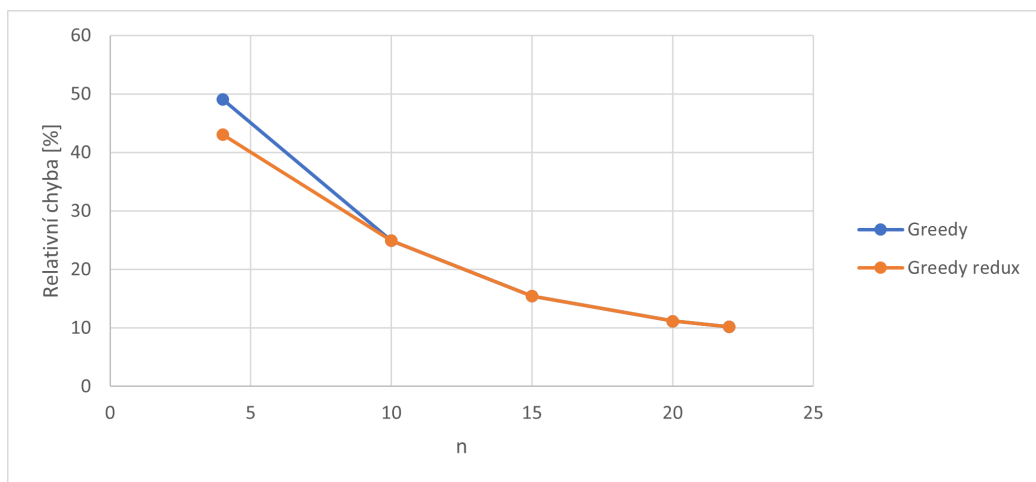

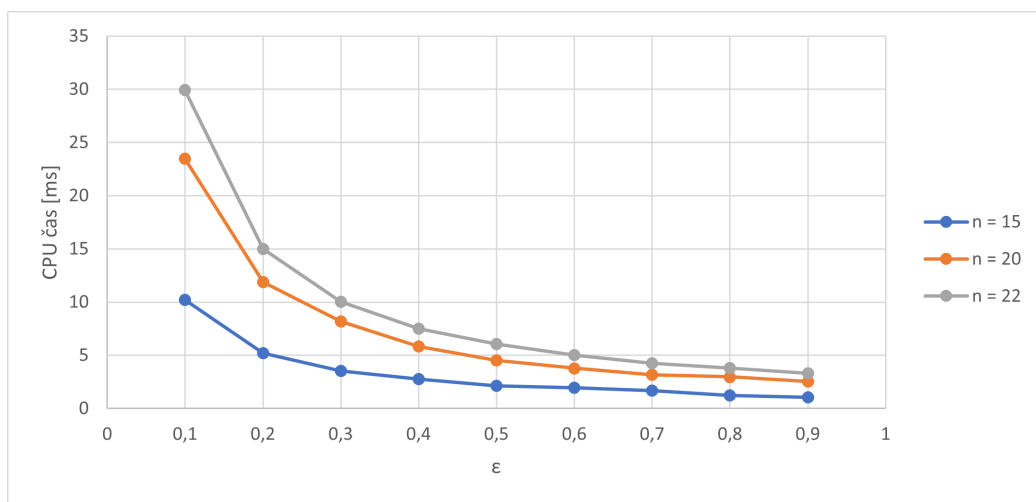
Obrázek 14: Závislost maximálního CPU času (bez BruteForce) na n (sada ZKC)

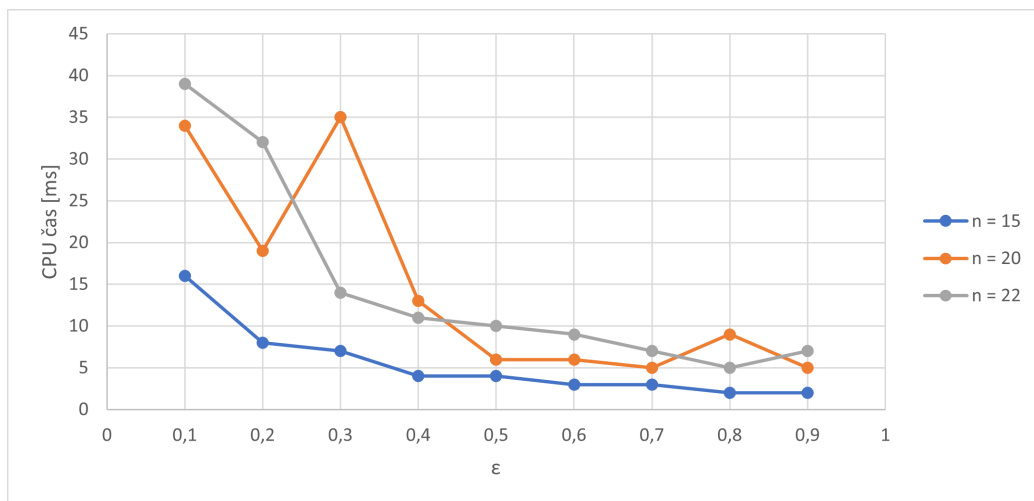
Obrázek 15: Průměrná relativní chyba heuristik (sada ZKC)

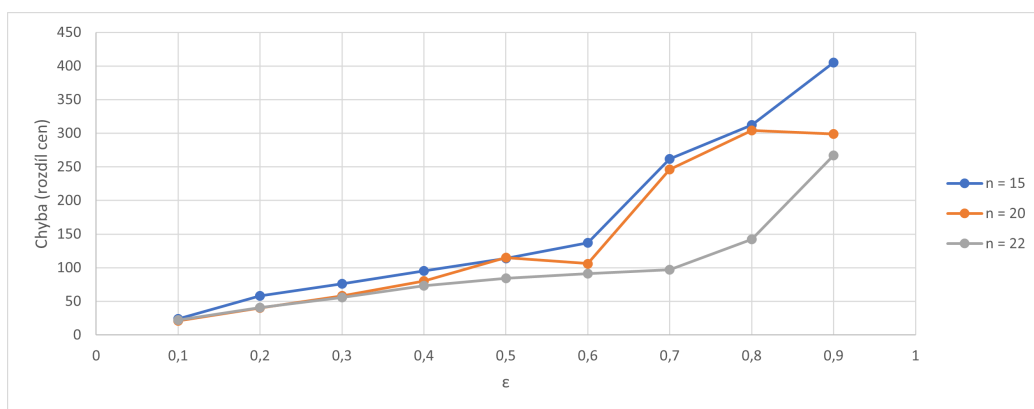
Obrázek 16: Maximální relativní chyba heuristik (sada ZKC)

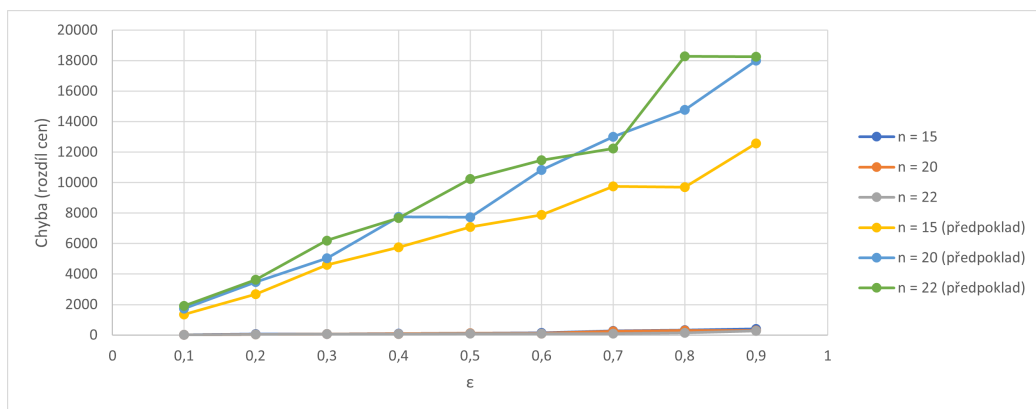
Obrázek 17: Závislost průměrného CPU času FPTAS na ϵ (sada ZKC)

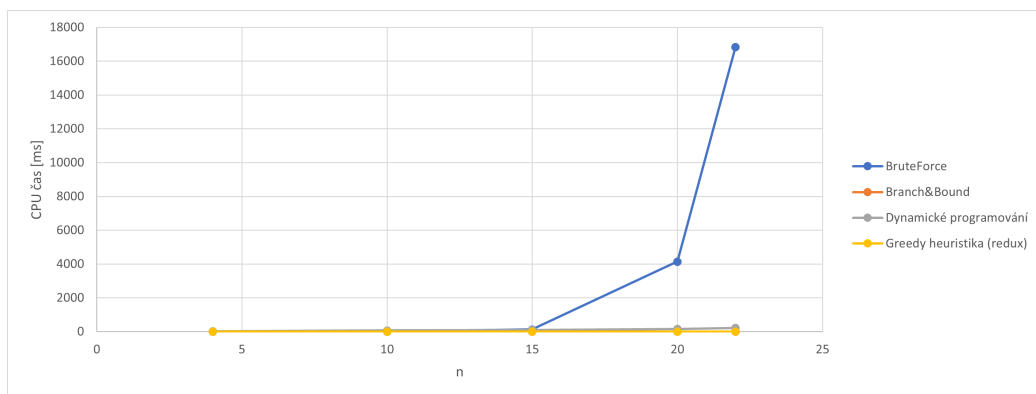
Obrázek 18: Závislost maximálního CPU času FPTAS na ϵ (sada ZKC)

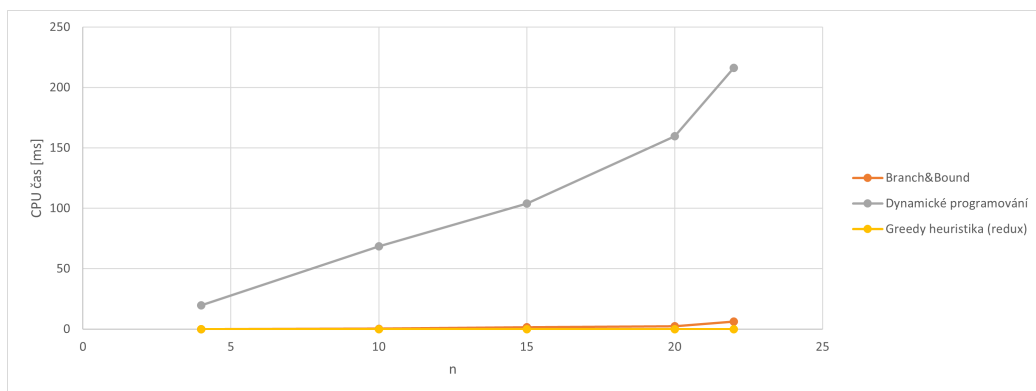
Obrázek 19: Závislost maximální reálné chyby FPTAS na ϵ (sada ZKC)

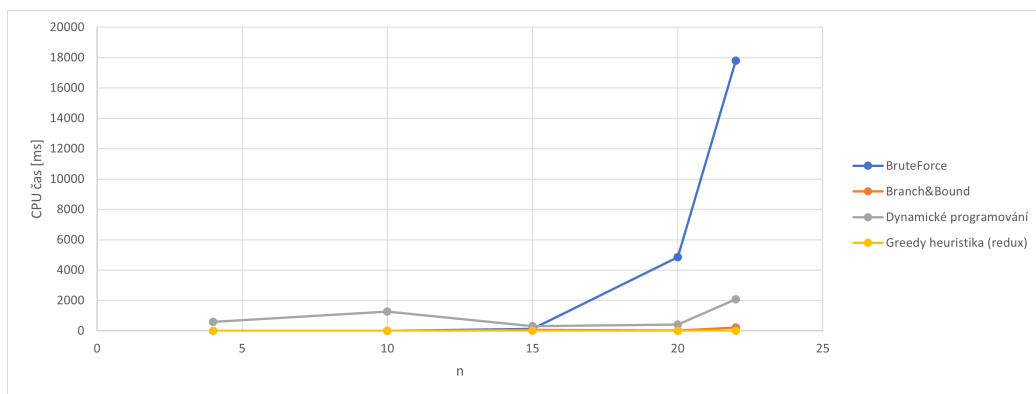
Obrázek 20: Srovnání maximální reálné chyby FPTAS s předpokládanou horní mezí v závislosti na ϵ (sada ZKC)

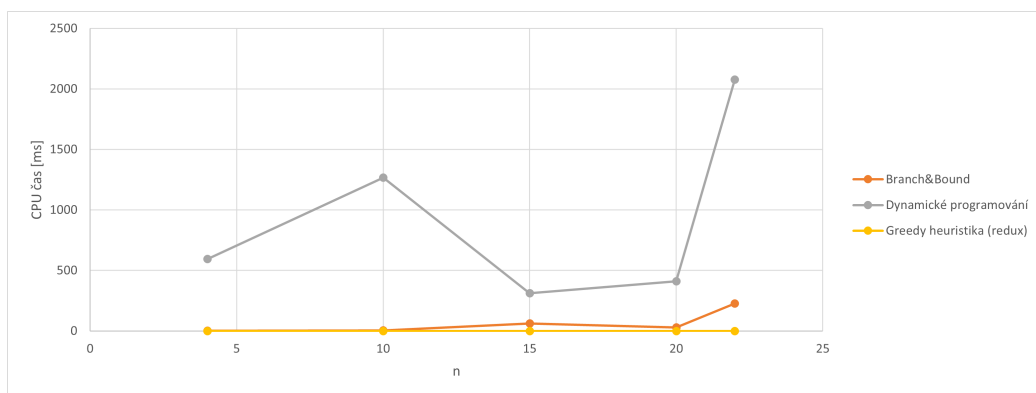
Obrázek 21: Závislost průměrného CPU času na n (sada ZKW)

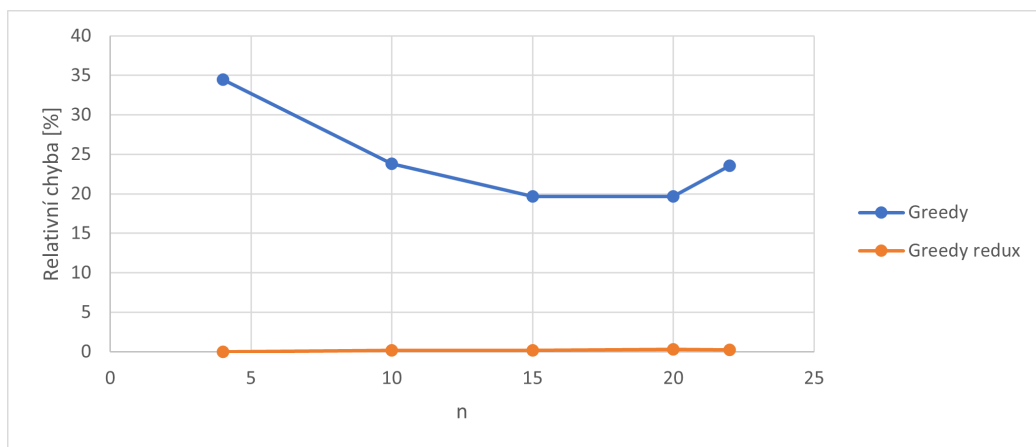
Obrázek 22: Závislost průměrného CPU času (bez BruteForce) na n (sada ZKW)

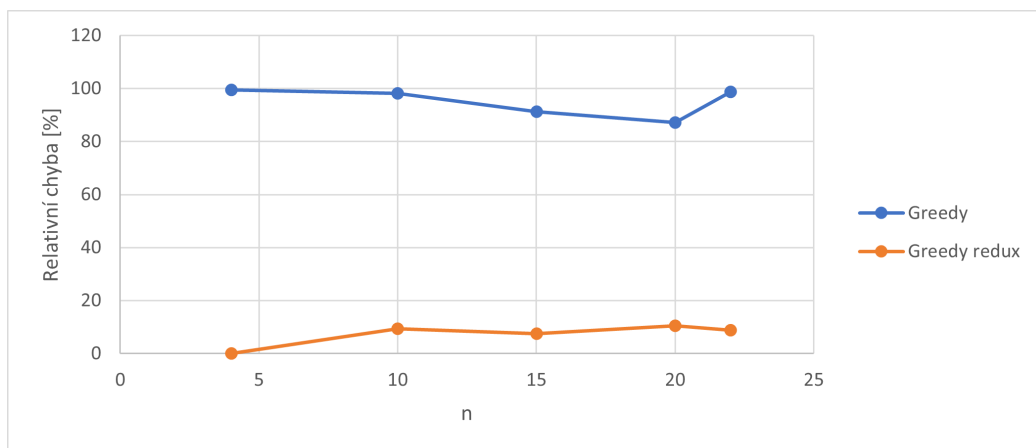
Obrázek 23: Závislost maximálního CPU času na n (sada ZKW)

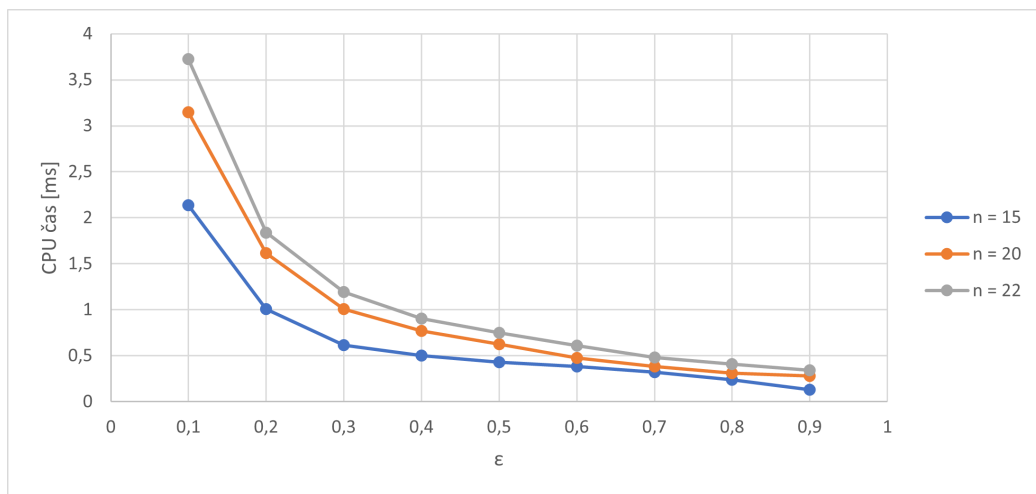
Obrázek 24: Závislost maximálního CPU času (bez BruteForce) na n (sada ZKW)

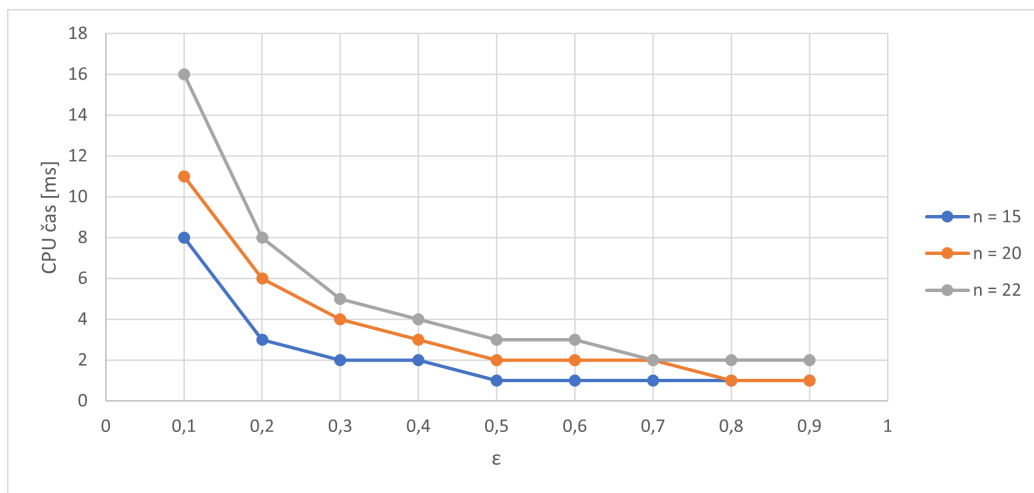
Obrázek 25: Průměrná relativní chyba heuristik (sada ZKW)

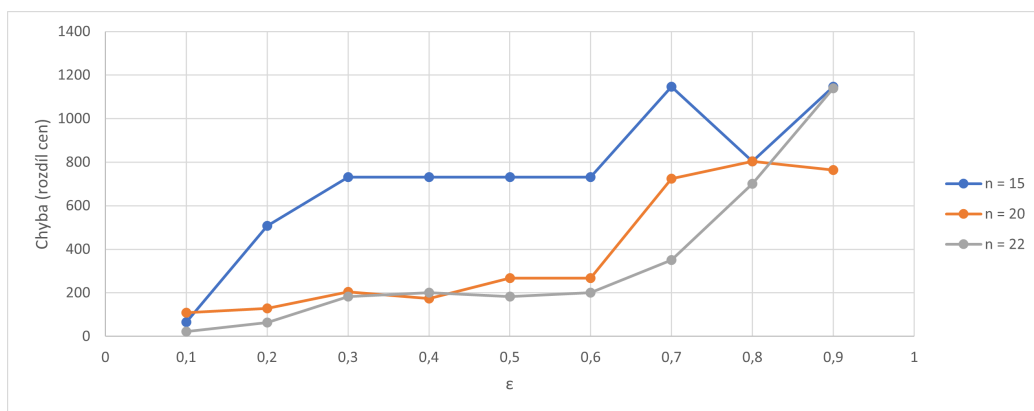
Obrázek 26: Maximální relativní chyba heuristik (sada ZKW)

Obrázek 27: Závislost průměrného CPU času FPTAS na ϵ (sada ZKW)

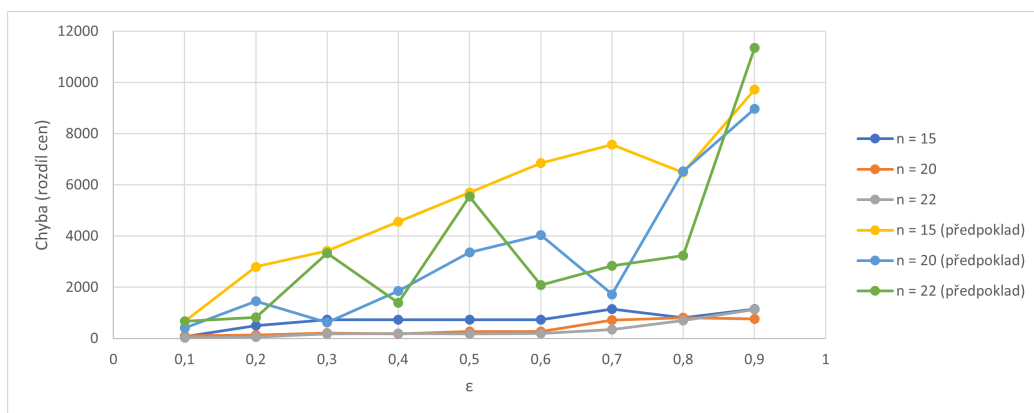

Obrázek 28: Závislost maximálního CPU času FPTAS na ϵ (sada ZKW)

Obrázek 29: Závislost maximální reálné chyby FPTAS na ϵ (sada ZKW)

Obrázek 30: Srovnání maximální reálné chyby FPTAS s předpokládanou horní mezí v závislosti na ϵ (sada ZKW)